

PASAIKO GOBERNAGARRITASUNERAKO EH BILDU ETA PODEMOS-ALIANZA VERDEREN ARTEKO AKORDIOA

EH Bildu eta Podemos–Aliantza Verde-ren arteko akordio honek erantzuna eman nahi dio gure ustez, Pasaiako herritar gehien-gehienek bilatzen duten aldaketa politiko eta sozialaren eskariari. Antxo, Donibane, Trintxerpe eta San Pedron aldaketa hori eragiteko unea iritsi da.

Gure udalerriko errealitatek abiatuta, justizia sozial handiagorantz doan Pasaia bat egin daitekeela uste dugu, pertsona ahulenak babestuko dituen eta sozialki kohesionatuagoa egongo dena. Azken finean, herritarren behar eta interesei erantzutea, garapen sozioekonomiko jasangarriagoko eredu bat defendatuta, oinarri gisa herriek eta bertan bizi diren pertsonen duten botere erabakitzailea izango duena. Eta, azken buruan, herritarren parte-hartze politikoa ardatz izango duena.

Hau Pasaiako Udalerako gobernagarritasun-akordioa da, eta ez dugu nahi bi aldeek arteko batura soila izatea. Pasaiaren aldeko akordioa izatea nahi dugu; desberdinen artean etorkizun komunaren aldeko apustua egingo duena. Horretarako espazio berriak sustatu eta eraiki nahi ditugu, bakoitzaren identitatea errespetatuz, batuketa aritmetiko hutsetik askoz haratago. Eta uste dugu Pasaian une honetan egoera hori gertarazteko baldintzak daudela.

1. TESTUINGURU OROKORRA ETA TOKIKOA

Egungo sistema krisian murgilduta dago, eta Estatuaren eredu politiko, lurraldetasun, instituzional, ekonomiko eta sozialari eragiten dio. Krisi sistemikoak gurutzatutako egoera horrek ateak irekitzen dizkio aldaketari eta eraldaketari. Gure esku dago egungo egoerarekiko inflexio- eta haustura-puntu bat lortzea eta herritarrak eta herriak aldaketa politiko eta sozialaren protagonista izango diren beste egoera batera pasatzea. Etorkizuna eraikitzeko, herritarren interesak eta interes publikoak defendatu behar dira, ez elite politiko eta ekonomikoen interesak.

Akordio hau sinatu duten bi indarren ustez, erabaki behar dugu pertsonen eta jendearen demokraziaren alde egiten dugun, edo eliteen demokraziaren alde; giza eskubide guztien alde egiten dugun, edo giza eskubideak ukatzen ditugun; zerbitzu publikoen alde egiten dugun, edo zerbitzu horiek merkantilizatzen ditugun; herritarren eta herrien erabakitzeko gaitasuna errespetatzen edo ukatzen dugun; kohesio sozialerako bide gisa pertsonen babes soziala handitzen dugun, edo babes sozialeko sistema osoa desegiten dugun; pertsonen zerbitzura dagoen ekonomia produktiboaren alde egiten dugun, edo gutxi batzuen zerbitzura dagoen ekonomia espekulatiboaren alde egiten dugun; azken batean, erabaki behar dugu egungo egoera errotik aldatzen dugun edo ezer aldatzen ez duten egokitzapen txikiak egiten ditugun.

Bistan denez, bi indar politikook Pasaiako herritarrei eskaintzen diegun espazioaren funtsa ez dago lotuta nortasun-sentimenduarekin edo atxikimenduarekin, baizik eta pertsonen eta herrien garapena ahalbidetzen duten eskubide indibidual eta kolektiboen defentsarekin. Gu ziur gaude gizarte honetan masa kritiko berria dagoela, eta Pasaian soziologia-eremu bat artikulatu dela berriro, errealitatea aldatzeko aliantza politikoak eskatzen dituen.

Badakigu zailtasun handiak daudela ekintza politikorako gune berri bat sortzeko. Baina badakigu, halaber, errealitatea aldatu nahi badugu ezinbestekoa dela aliantza eta ekintza politikorako modu berriak bilatzea. Apustuak egiteko garaia da. Arriskuak hartzeko garaia da.

2. AKORDIOAREN PRINTZIBIOAK

Hauek izango dira akordioaren oinarrizko printzipioak eta hurrengo urteetako ekintza politikorako gidalerroak:

- 1. Akordio estrategikoa.** Apustu politiko hau hurrengo lau urteetarako gobernagarritasuna bermatzeko akordioa da. Bi taldeok akordioa denborarekin hazi beharko duen gai gisa ulertzen dugu eta onartzen dugu, horretarako espazio bat sortzeko gaitasuna duen aldaketa sakon baten itxura hartuz, bai politikoa bai soziala.
- 2. Eredu politiko eta sozial berria lotura-elementu gisa.** Dokumentu honetan aipatu dugun bezala, badakigu bi indar politikoen artean desberdintasunak egon daitezkeela nortasunari edo lortu nahi den lurralde-ereduari dagokionez. Nolanahi ere, uste dugu banakako eta taldeko eskubideen defentsa aliantza politiko horren trakzio-elementu bat dela.

Egungo sistema irauli behar dela eta egungo eredu politiko, ekonomiko eta soziala gaituzteko duen egiturazko aldaketa beharrezkoa dela pentsatzeak batzen gaitu. Pertsonen eskubideak eta beharrak gutxi batzuen interes ekonomiko eta politikoen aurretik jarriko dituen gizartea sortzeko beharrak batzen gaitu. Zerbitzu publikoak indartu beharrak batzen gaitu, pertsonen eskubideen eta Pasaiaren kohesio sozialaren berme gisa. Gizarte-ekonomia eta lankidetzeta-sistema eta kooperatibista sustatzeaz gain, langileen ekimena eta ekintza sustatzen dituen garapen sozioekonomikoko eredu batek batzen gaitu. Banku etikoak protagonismo berezia duen finantza-sistema bat bilatzeak lotzen gaitu. Jatorrian desberdina den eta desberdintasun hori gizarte-kohesiorako elementu bihurtzen duen gizarte baten defentsak batzen gaitu. Eta kultura-eskubideen eta hizkuntza-eskubideen defentsak ere batzen gaitu.

Hori da batzen gaituen printzipio inspiratzailea, ekintza politikorako espazio berria indartzen duena, eta denboran zehar gailendu beharko duena bereizten gaituzten elementuen ginetik.

- 3. Kalitatezko zerbitzu publikoak sustatzea.** Defendatzen ditugu herritarren interesei erantzuten dieten eta babesik gabeko egoeran dauden pertsonak babesten dituzten zerbitzu publikoak eta administrazio publikoa.

Gainera, garai nahasiak bizi ditugu, ongizate-estatua arriskuan jartzen dutenak eta erabat desegin nahi dutenak, zerbitzu publikoak pribatizatuz eta merkantilizatuz, Osakidetzaren egoerari begiratzea besterik ez dago. Testuinguru horretan, eta ezkutuzko soziala gaitzeko berehalako arriskua dela eta, tokiko administrazio sendo bat sortzeko konpromisoa hartu dugu, bere eskumenen esparruan, ahulenak babesteko kalitatezko zerbitzu publikoak sustatuko dituenak. Pasaiako gizarte

kohesioa Udal sendo eta kohesionatu batekin bakarrik bermatu ahal izango da, gure udalerriko garapen sozioekonomikoaren bermea izango dena.

- 4. Herritarren parte-hartzean oinarritutako gizartea.** Argi dago ordezkariak politikoaren krisia bizi dugula. Partidokraziak ez du ordezkatu gehiengo soziala, eta azken hauteskundeetan izandako parte hartzea horren adierazle argia da. Horregatik, akordio honen bidez, parte-hartze politikoaren egungo eredia gaintu eta demokrazia parte-hartzailearen eredia pasatu nahi dugu. Eredua horretan, herritarrek ere protagonismoa izango dute eguneroko erabakietan.

Zentzu honetan, herritarrek eta herriek beren eguneroko bizitzan eragina duten gaiei buruz erabakitzeko aukera izan behar dute. Gizartea kohesionatua eta guztiz demokratikoa izan dadin, ezinbestekoa da herritarrek hari eragiten dioten gaiei buruz erabakitzeko gaitasun osoa izatea.

3. ALDERDI SINATZAILEEN KONPROMISOAK

Aurretik jasotako printzipioetan oinarrituta, hitzarmen hau sinatu dugun aldeek konpromiso hauek hartu ditugu:

- 1. Lidergo irmoa, eraginkorra eta anbizio handikoa.** Akordioa sinatu duten alderdiak oraingo hau amaitu baino lehen aginte-plan bat osatzeko lan egingo dugu gobernuaren proiektu zehatzak jasotzen diren urtea, eta, bai, Udalak agintaldian zehar burutuko du. Proiektu horiek tasatuak eta neurgarriak izango dira, eta herritarrei aurkeztu beharko zaizkie, gutxienez, ekitaldi publiko batean (ondoren egin daitezkeen saioez gain bai herritarrei prozesuaren berri emateko, bai balioesteko).
- 2. Elkarlana eta hurbileko gobernu.** Akordioa sinatu duten alderdiak Udalak hartu beharreko erabakiak pasaitarren onarpena eta parte-hartzea izatea. Lan egingo dugu elkarrekin eta herritarrekin batera, eta saiatuko gara gure udalerrian hartu beharreko erabaki politikoak adostasun sozial eta politiko ahalik eta handienaz. Gainera, gertuko gobernu osatuko dugu eta lau barrutietako alkateordeak lehenbailehen hasiko dira.
- 3. Pasaiaren kultura-potentzialari balioa ematea.** Pasaiak kultur eta elkarte bizitza bikaina du, zaindu eta sustatu behar duguna. Etxetik hasita, gertuko jardura kulturala sustatuko dugu eta kulturaren eta gure politikaren osagai gidari gisa lehentasuna emango diogu euskarari. Horretarako, kulturako ordenantzak eta dirulaguntzak eguneratuko ditugu, eta euskararen irakaskuntza doakoa izateko bidea urratuko dugu.
- 4. Espazio publiko duina eta egokia.** Espazio publikoa pasaitarren premien arabera izatea bermatzeko lan egingo dugu. Obra handiek herritarren egunerokoan eragina duten barrutietan jarriko dugu arreta berezia, hala nola Antxo (trenbidearen obragatik), Trintxerpen, (Adinberriren ondorioz) edo Donibanen (saneamenduaren ondorioz). Gainera, Udal-eskumenak aintzat hartuta, Karmengo Amaren instalazioak hobetzeko baliabide ekonomikoak

bideratzeko konpromisoa hartzen da, era berean ikasle zaurgarrienen bizitzak hobetzeko beste premien aztertuta egingo dugu, azterketa hau beste ikastetxeetako ikasleengana zabalduko da.

- 5. Ahots bakarra artikulatzea.** Ahalik eta adostasun politiko handiena bilatuko dugu eta egiten ditugun proposamenetan kohesionatuta zuzenduko gara kanpoko erakundeetara, betiere herritarrak eta haien interesak erdigunean kokatuta. Horretarako, akordio estrategikoak lortzen saiatuko gara gainerako indar politikoekin ahots bakar bat artikulatzeko eta gainerako erakundeek Pasaia erdigunean jartzeko.
- 6. Memoria, bakea eta bizikidetzeta.** Bi alderdien ustez, Udalak urratsak eman behar ditu memoria konstruktibo eta inklusiboa sorteko. Pasaia kohesionatu bat nahi dugu, bere aniztasunean eta hori dela.eta, memoriaren bide hori lantzen hasiko gara egia, justizia eta erreparazioa oinarri hartuta.

4. GOBERNUAREN OSAERA

Akordio hau sinatzeak Pasaiaiko Udal Gobernuaren elkarrekin osatzera behartzen ditu alderdi sinatzaileak. Hori esanda:

EH Bilduk alkatetza, lehen alkateordea eta lau barrutietako alkateordeak izango ditu. Era berean, erantzukizun-eremu hauek (eta horietatik eratorritakoak) izango ditu:

“Eskubidean” ataleko departamentua, Demokrazia Parte-hartzailea, Ekonomiaren eta Merkataritzaren Sustapena, Ogasuna, Pertsonala eta Informatika, Zerbitzu Juridikoak, Kontratazioa eta Ondarea, Hirigintza, Etxebizitza eta Ingurumena, Sareak eta Zerbitzuak, Gizarte Ekintza, Berdintasuna, LGBT+ eta Aniztasuna, Kultura eta Hezkuntza, Euskara, Haurtzaroren eta nerabezaroren sustapen saila eta Mugikortasuna.

Era berean, Udal Euskaltegiko eta Pasaiaiko Udaleko lehendakariak EH Bilduk izendatuko ditu, Udalaren erakunde autonomo gisa, eta kide anitzeko organoetako eta udalez gaindikoko instantzietako titulartasuna, hala eskatzen badute.

Podemos-Alianza Verdeko ordezkariak bere taldeko bozeramaile gisa dedikazioa mantenduko du eta bigarren alkateordea izango da. Gainera, erantzukizun-eremu hauek izango ditu Gobernuaren barruan:

Tokiko Gobernu Batzarreko kidea (bozkatzeko eskubidearekin), Kirol Departamentuko zinegotzi delegatua, Haurtzaroren eta Nerabezaroren Sustapenaren Departamentuko zinegotzi delegatua, Pasaiaiko Kirolaren Aholku Batzordeko lehendakaria eta Añarbeko Uren Mankomunitateko kide anitzeko organoko alboko titularra.

5. AKORDIOAREN ESPARRUA ETA JARRAIPENA

Akordio honetan hurrengo lau urteetarako udal jardueraren ildo nagusiak biltzen dira. Hala ere, akordio honek ez du baztertzen bi alderdi politikoen programetan sartutako proiektuen garapena, ez eta legegintzaldian zehar bultzatutako beste batzuen ere.

Bi talde politikoetako zinegotziek udal-politiken jarraipena egiteko mekanismoak ezarriko dituzte etengabe.

Gainera, gobernu barruko bi taldeen artean desadostasunik sortuko balitz, aldi baterako batzorde bat eratuko da, desadostasun horiek ahalik eta modu diskretuenean bideratzen saiatzeko eta bi taldeetako ordezkarien jarduera publikoaren eta udal-jardueraren ohiko funtzionamenduan eraginik izan gabe. Gobernuak ez diren indar politiko bakoitzeko bi pertsonak osatuko dute batzordea.

Pasaian, 2023ko ekainaren 15ean

Teo Alberro Bilbao
EH Bilduko zerrendaburua

Julen Rodriguez Aboy
Podemos-Alianza Verdeko zerrendaburua